

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Енергозбереження в теплотехнологіях»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 144– «Теплоенергетика»
Освітня програма «освітньо-професійна»
Рік навчання 4, семестр 8
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4,0
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Шеліманова Олена Віталіївна, к.т.н., доцент
03041, м. Київ, вул. Героїв Оборони, 12В, н. к. №11, ауд. 301.
Роб. тел.: (044) 527-80-97. E-mail: shelemanova@ukr.net
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1718>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є засвоєння можливих способів економії традиційних ПЕР та застосування альтернативних джерел енергії в тепло технологіях агропромислового комплексу України.

Завдання дисципліни – підготовка студентів до самостійної роботи, прийняття кваліфікованих рішень по конструюванню та ефективній експлуатації теплоенергетичних пристроїв і систем з метою ощадного використання ПЕР.

В результаті вивчення дисципліни слухачі магістратури повинні знати:
основні положення нормативних документів з енергозбереження;
особливості роботи технологічного обладнання;
перспективні напрямки розвитку енергозберігаючих технологій.

У своїй практичній діяльності слухачі магістратури повинні уміти:
використовувати устаткування для утилізації теплоти низькопотенційних джерел (котли-утилізатори, теплопомпові установки, теплоутилізатори та інш.);
застосовувати технологічне обладнання для перетворення енергії поновлюваних джерел в інші види енергії (сонячні колектори, фотоелементи, вітроустановки, устаткування для прямого спалювання біовідходів, пролізу, газифікації, тощо);

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність

ІК1. Здатність розв'язувати складні загальні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері теплоенергетики або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів електричної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК1. Здатність застосовувати відповідні кількісні математичні методи, методи природничих та технічних наук і комп'ютерне програмне забезпечення для вирішення інженерних завдань в теплоенергетичній галузі.

СК2. Здатність застосовувати і інтегрувати знання і розуміння інших інженерних дисциплін для вирішення професійних проблем.

СК3. Здатність проектувати та експлуатувати теплоенергетичне обладнання.

СК4. Здатність виявляти, класифікувати і оцінювати ефективність систем і компонентів на основі використання аналітичних методів і методів моделювання в теплоенергетичній галузі.

СК5. Здатність визначати, досліджувати та розв'язувати проблеми у сфері теплоенергетики, а також ідентифікувати обмеження, включаючи ті, що пов'язані з інженерними аспектами і проблемами охорони природи, сталого розвитку, здоров'я і безпеки та оцінками ризиків в теплоенергетичній галузі.

СК6. Здатність враховувати знання і розуміння комерційного та економічного контексту при прийнятті рішень в теплоенергетичній галузі.

СК7. Здатність враховувати ширший міждисциплінарний інженерний контекст у професійній діяльності в сфері теплоенергетики.

СК8. Здатність використовувати наукову і технічну літературу та інші джерела інформації у професійній діяльності в теплоенергетичній галузі.

СК9. Здатність розробляти плани і проекти для забезпечення досягнення поставленої певної мети з урахуванням всіх аспектів вирішуваної проблеми, включаючи виробництво, експлуатацію, технічне обслуговування та утилізацію теплоенергетичного обладнання.

СК10. Здатність дотримуватися професійних і етичних стандартів високого рівня у діяльності в теплоенергетичній галузі.

СК11. Здатність забезпечувати якість в теплоенергетичній галузі.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1				
Енергозбереження в процесах генерації теплової енергії.				
Тема 1. Способи підвищення ефективності роботи котельного устаткування на традиційних видах палива.	4/2/2/14	Навички з проведення енергоаудиту будівель промислового та комунально-побутового призначення.	Захист лабораторної роботи №1. (в т.ч. в elearn).	4
Тема 2. Теплова генерація на основі альтернативних джерел енергії	6/4/4/14	Засвоєння основних заходів щодо підвищення к.к.д. теплогенеруючого обладнання	Захист лабораторної роботи №2. (в т.ч. в elearn) Виконання самостійної роботи №1.	4 18 4

			Здача тесту модуль 1 в elearn.	
Всього за модулем 1	50			30
Модуль 2 Енергозбереження в технологічних процесах споживання теплової енергії на об'єктах АПК.				
Тема 3. Використання вторинних джерел енергії в тепличному господарстві та в тваринництві.	6/2/2/12	Вивчення способів використання геотермальної води та відпрацьованого повітря систем вентиляції.	Захист лабораторної роботи №3. (в т.ч. в elearn)	4
Тема 4. Сонячне тепло-холодопостачання об'єктів АПК	6/2/2/12	Вивчення конструкцій геліотеплиць, геліосушарок, сонячних систем ГВП	Захист лабораторної роботи №4. (в т.ч. в elearn)	4
Тема 5. Економія енергії при тепловій сушці сільськогосподарської продукції	6/4/4/12	Засоєння методів інтенсифікації процесів тепло- та масообміну при сушінні сільськогосподарської продукції	Захист лабораторної роботи №5. (в т.ч. в elearn) Виконання самостійної роботи №2. Здача тесту модуль 2 в elearn.	4 24 4
Всього за модулем 2	70			40
Всього за семестр	120			70
Екзамен				30
Всього за курс	120			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин. Відпрацювання лабораторних робіт відбувається в кінці семестра із зниженням загального балу захисту.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи повинні містити відповідні розрахунки та коректні посилання на використану літературу.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або за стандартами дуальної освіти (за умови роботи студента за фахом).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Навчально-методичне забезпечення

- підручники, навчальні посібники, практикуми;
  1. Ришард Титко. Відновлювані джерела енергії (Досвід Польщі для України). //Ришард Титко, Володимир Калініченко. - Варшава, 2010. - 533 с.
  2. Корчемний М. та інш. Енергозбереження в агропромисловому комплексі. – Тернопіль: 2001 .-984 с/
  3. Закон України “Про енергозбереження”// Постанова Верховної Ради України №75 / 94-ВР від 1 липня 1994 р.
  - .4. Закон України про теплопостачання
https://ips.ligazakon.net/document/view/t052633?ed=2022_07_08
  5. Н.М. Мхитарян. Энергетика нетрадиционных и возобновляемых источников. Опыт и перспективы. – К.: Наукова думка, 1999. –319 с.
  - .6. М. Мхитарян. Гелиоэнергетика. Системы, технологии, применение. – К.: Наукова думка, 2002. –319 с.
  7. Сиворакша В.Ю., Марков В.Л., Петров Б.С. та інш. Теплові розрахунки геліосистем. – Дніпропетровськ: Вид-во ДГУ, 2003. – 132 с.
  8. Шеліманов В.О., Шеліманова О.В. Особливості сушіння матеріалів у продувному шарі: [Монографія]. – К.:Компринт 2017. – 110 с.

Інформаційні джерела

<http://prev.reforms.in.ua/ua/proekty/2020>
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a27